

25 anys

Les polèmiques de la llengua

El català 'light' s'ha imposat als mitjans, mentre és viu el debat sobre la seva extinció

PAU VIDAL

Per tres anys. Naixent el 1982, aquest suplement no va ser a temps de recollir l'inesperat ressò del tret de sortida de la guerra de la llengua. La caixa dels trons la van destapar un grup de professors de la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 1979, firmant conjuntament un text que aviat es va conèixer com *El manifest d'Els Marges*. *Els Marges* era una revista d'àmbit universitari circumscrita al departament de Filologia de la UAB, però la polseguera que va aixecar aquell article la va situar com a punt de partida de la cançó de l'enfadós que encara perdura. A *Una nació sense estat, un poble sense llengua?* els professors Argente, Castellanos, Jorba, Molas, Murgades, Nadal i Sullà donaven el primer toc d'atenció sobre la possibilitat que la llengua catalana desaparegués del mapa.

La rèplica va trigar un parell d'anys a arribar i, curiosament, aquella declaració va rebre el mateix nom però en versió castellana: *el 'manifesto' dels 2.300*. Els signants avançaven l'argument que des d'aleshores fan servir els que rebutgen la normalització lingüística: que una llengua no es pot imposar per llei i que s'ha de respectar el dret dels parlants a triar en tot moment l'idioma que prefereixin.

El tercer episodi de la batalla és en realitat el primer de l'altre front. Aclarim-ho: el front principal de la guerra, el més llonge i el més veriscolable, és el que discuteix si l'idioma es mor o sobreviu. El front secundari, més circumstancial i sobretot més cenyit als especialistes, és diguem-ne el de la qualitat, allò que els experts en diuen el model de llengua. Va sorgir paral·lelament a l'entrada del català als mitjans de comunicació de massa (amb permís de Ràdio 4) i van obrir el foc dos noms que ja són històrics: Ferran Toutain i Xavier Pericay. Amb el llibre *Verinosa llengua* (1986) van aconseguir dues coses: primera, saltar de l'àmbit de les publicacions periòdiques al de la indústria editorial, cosa que els va donar

En els anys 90, es va encetar el debat sobre l'estàndard del català. / CONSUELO BAUTISTA

una projecció infinitament superior; i segona, implicar en el debat la immensa majoria dels professionals del gremi (assessors lingüístics i correctors, sobretot, un nombre gens irrellevant dels quals també publicarien llibres de tesi). El model de llengua literària i dels mitjans de comunicació que preconitzaven, més proper a la parla del carrer i allunyat de la formalitat diccionària, va tenir la virtut de batejar els dos bàndols en combat: *heavy*s els seguidors de la línia dura de l'IEC, *lights* els partidaris del 'barco'.

Mentre l'artilleria del sector *heavy* es disparava majoritàriament en articles als diaris i revistes especialitzades (com la *Revista de Catalunya* o *Serra d'Or*, per exemple), "els del barco" (oficialment Grup d'Estudis Catalans) van tornar a atacar des del camp editorial. Aquesta vegada amb més tropa: a *El barco fantasma* (1992) hi signaven textos especialistes tan destacats, aleshores i encara ara, com Ricard Fité (que ha estat responsa-

ble lingüístic de l'*Avui* i d'*El Periódico*) o Oriol Camps (idem de Catalunya Ràdio). A més, constituïa una mena d'unificació dels dos fronts de batalla, ja que, per admissió pròpia, *El barco fantasma* responia a la

tres professors de la Universitat de Girona van reblar el clau del manifest d'*Els Marges* a l'article *El futur de la llengua catalana*, on constataren la reculada en l'ús social de l'idioma. Els sectors contraris a aquesta tesi,

A la revista 'Els Marges' un grup de professors van donar el primer toc d'atenció sobre la possibilitat que el català desaparegués del mapa

voluntat de protestar contra la proposta de Miquel Renui, vigent director general de Política Lingüística, d'aprovar per decret l'autoritat de l'IEC com a únic ens que podia proposar models de llengua pels mitjans de comunicació.

Cal tenir present, tanmateix, que a aquestes alçades del conflicte, i amb els dos grups clarament delimitats, l'ambient s'havia enrarinat molt a conseqüència d'una explosió molt potent. Segurament la més potent de totes. Dos anys abans, el 1990,

especialment el polític, es van acarnissar amb la profecia que la llengua desapareixeria abans de 50 anys, però allò que realment hi deien Modest Prats, Albert Rossich i August Rafanell no era això sinó que, en cas que les coses no canviessin, "la desaparició del català podria ser irreversible d'aquí a 50 anys".

En aquest ambient, la Secció Filològica de l'IEC va publicar, el 1995, l'esperadíssim *Diccionari de la llengua catalana*, que va ser rebut pel sector amb molta decepció a causa de les nombro-

ses qüestions que deixava irresoltes. Un exemple va ser l'anàlisi que Francesc Esteve, Josep Ferrer, Lluís Marquet i Juli Moll en van fer, primer en forma d'article (precisament a *Els Marges*) i després com a llibre: *Diccionaris, normativa i llengua estàndard*).

Conseqüència indirecta d'aquest debat va ser que els mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió van decidir adoptar les tesis 'modernitzadores' del GEC. L'indiscutible efecte propagador de TV3 i Catalunya Ràdio ha acabat imposant com a estàndard oral un "català que ara es parla" igualment discutit per filòlegs.

Resolta, doncs, la qüestió del model de llengua, la guerra va tornar al seu front principal: el perill d'extinció. A la segona meitat dels noranta i primeria del 2000 van aparèixer noves veus i infinitat de llibres sobre l'assumpte. Entre els *optimistes* destaquen Rudolf Ortega, Jesús Tusón i sobretot Albert Bruchadell, autor d'una bibliografia extensa (*La hipòtesi de la independència*, per exemple) i apòleg del multilingüisme. Les files dels *pessimistes* (incloent-hi escriptors il·lustres com Comadira o Mesquida o periodistes com Joan Oliver o Xavier Bosch), tenen el lideratge del reconegut lingüista Joan Solà. Fa tres anys, en una taula rodona sobre "El futur del català", Solà definia la situació de la llengua com "d'extrema gravetat" i denunciava la contínua publicació d'enquestes i estadístiques per part del Govern de la Generalitat amb l'objectiu "d'intoxicar la societat".

L'aleshores secretari de Política Lingüística Miquel Pueyo, en el seu llibre *El fantasma de la mort del català* (2007), replicava negant les tesis més pessimistes. La casualitat va voler que els mateixos dies sortís al mercat *El preu de ser catalans*, una reflexió de la periodista Patricia Gabancho que inscriu la decadència de la llengua en el context més ampli de la minorització de la cultura catalana i que ha estat rècord de vendes durant moltes setmanes. En tot cas, uns i altres, ara per ara, ho discuteixen en català.

CAESMAR, SOCIEDAD ANÓNIMA

Por acuerdo del Consejo de Administración de la sociedad, por una parte, y por otra, a requerimiento de accionistas notificado notarialmente el 17 de septiembre de 2007, que representan más del cinco por cien de las acciones, se convoca a los accionistas a la junta general extraordinaria, que se celebrará en el Hotel Barcelona Classic, sito en Castelldefels, 08860 Barcelona, en la calle Ginestà, n.º 13, el próximo día 9 de noviembre de 2007, a las 17 horas, en primera convocatoria, y el día 10 de noviembre de 2007, en el mismo lugar y a la misma hora, en segunda convocatoria, para tratar del siguiente **ORDEN DEL DÍA**: **Primero**. Explicación por parte del Departamento Contable y del Consejo de Administración de la incidencia ocurrida en las cuentas del ejercicio 2006. **Segundo**. Explicación de la admisión y seguimiento de la querrela. **Tercero**. Ruegos y preguntas. **Cuarto**. Cese del Consejo de Administración de la entidad. **Quinto**. Nominamiento del nuevo Consejo de Administración de la entidad. **Sexto**. Facultar para la elevación a documento público de los acuerdos adoptados. **Séptimo**. Lectura y aprobación, en su caso, del acta de la junta general extraordinaria o designación para ello de dos accionistas interventores.

Asimismo, los recordamos que todo accionista podrá hacerse representar en la junta general por otra persona, mediante representación conferida por escrito y especial para esta junta, acreditando la titularidad y propiedad de la acción o acciones que posea según artículo 21 de los estatutos y artículo 104 de la Ley de Sociedades Anónimas, Real Decreto Legislativo 1.564/1989, de 22 de diciembre.

La representación es siempre revocable. La asistencia personal del representado a la junta tendrá el valor de revocación, según artículo 21 de los estatutos y artículo 106 de la Ley de Sociedades Anónimas.

Dada la importancia de los temas a tratar, se solicita la asistencia de todos los accionistas de forma personal y no delegada. Informamos que la junta general extraordinaria será grabada.

Levantará acta de la junta notario habilitado en Castelldefels, tal como dispone el artículo 114 de la Ley de Sociedades Anónimas.

Por otro lado, le rogamos que se presente en el Hotel Barcelona Classic, a partir de las 16 horas, con el fin de que se pueda proceder al control individualizado y personalizado de la titularidad de la o las acciones y posterior acceso a la junta general extraordinaria, y se pueda iniciar puntualmente a las 17 horas.

En Castelldefels, 28 de septiembre de 2007

Los consejeros delegados, Carlos Mesa Rabadán y Pedro Pérez Huertas

EUROPEA DE PANIFICACIÓN, S. A.

JUNTA GENERAL EXTRAORDINARIA

El Consejo de Administración convoca a los señores accionistas de esta sociedad a la junta general extraordinaria que tendrá lugar en la avenida Diagonal, n.º 376, bajos, de Barcelona, el día 6 de noviembre de 2007, a las 20,30 h., en primera convocatoria, con el siguiente **orden del día**: **Primero**. Constatar el cese de los miembros del Consejo y nombramiento de los nuevos consejeros, o en su defecto, cambiar el sistema de administración, con la correspondiente modificación estatutaria. **Segundo**. Asuntos varios.

De no reunirse en primera convocatoria el quórum necesario, se prevé que la junta quede convocada en segunda convocatoria el día 7 de noviembre, a la misma hora y lugar, con el mismo orden del día.

Se recuerda a los señores accionistas el derecho que les asiste de acuerdo con los artículos 112 y 212 de la Ley de Sociedades Anónimas.

Barcelona a 27 de septiembre de 2007. Presidente del Consejo de Administración, Joan Escolá Fondelva

Sala Petita
Del 4 al 21
d'octubre

J'arrive...!
Marta Carrasco

**Avui
estrena!**

torna
un èxit
de crítica i
de públic

902 10 12 12 **ENTRADA**
teatrenc.cat **CAIXA CATALUNYA**

TNC
Teatre Nacional
de Catalunya
www.tnc.cat

Preus: 10 → 17€